Ylva Eriksson

Från:	Mathias Wallin
Skickat:	den 30 september 2022 08:44
Till:	HSF Funk Registrator
Ämne:	Principärende: Situationen för patienter med hyperhidros (ärendet avslutat)
Bifogade filer:	Protokollsutdrag nr 8.pdf; 8. Tjut - Återföring - Hyperhidros.pdf; 8. Bilaga 1 - Återföring 2021-11-23.pdf; 8. Bilaga 2 - Återföring 2022-04-05.pdf; 8. Bilaga 3 - HSN kompletterande yttrande.pdf
Kategorier:	Ylva

Hej,

Patientnämnden har den 27 september 2022 i principärende Situationen för patienter med hyperhidros (PaN A2109-00141) beslutat att bifogade handlingar ska översändas till hälso- och sjukvårdsnämnden. Återföringen godtas och ärendet avslutas.

Tacksam för bekräftelse på att detta meddelande och bif. handlingar har mottagits.

Med vänlig hälsning

Mathias Wallin
Förvaltningsjurist
Patientnämndens förvaltning

Direkt: 08-123 467 14
Växel: 08-123 467 00
E-post: mathias.wallin@regionstockholm.se

Region Stockholm
Patientnämndens förvaltning
Box 30198, 104 25 Stockholm
www.patientnamndenstockholm.se

§ 8

Kompletterande återföring i principärende – Situationen för patienter med hyperhidros

PaN A2109-00141

Ärendebeskrivning

Under våren 2020 etablerades en mottagning för patienter med postcovid på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna. I april 2021 beslutades att öppna en ny mottagning i Huddinge för denna patientgrupp. Beslutet innebar att mottagningen i Solna stegvis skulle avvecklas.

Patientnämnden har sedan september 2021 tagit emot 30 anmälningar som rör vården av personer med postcovid i Region Stockholm. 19 av dessa anmälningar handlar om brister i informationen till patienterna om de genomförda verksamhetsförändringarna

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2022-05-05
Bilaga 1 – återföring 2021-11-23
Bilaga 2 – återföring 2022-04-05
Bilaga 3 - Hälso- och sjukvårdsnämndens kompletterande yttrandet (HSN 2021–2592)

Yrkande

Ordföranden Pia Helleday (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Patientnämnden beslutar

1. Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden. Återföringen godtas och ärendet avslutas.
2. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Södersjukhuset AB för kännedom.
3. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset för kännedom.

Expediering

HSN
Södersjukhuset AB
Karolinska Universitetssjukhuset
Akten

Förvaltningsjurist Mathias Wallin

PaN 2022-09-27 P 8

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-09-08 PaN A2109-00141

Kompletterande återföring i principärende

Situationen för patienter med hyperhidros

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 23 november 2021 ett principärende rörande situationen för patienter med hyperhidros och beslutade att begära återföring i ärendet av hälso- och sjukvårdsnämnden, HSN (se bilaga 1).

I återföring till patientnämnden redogjorde HSN för hur vården för patienter med hyperhidros var organiserad och dimensionerad för att möta aktuellt vårdbehov samt vilka förbättringsåtgärder nämnden avsåg att vidta för att säkerställa att patienter med hyperhidros kunde tillgodoses en god och säker vård.

Vid sammanträde den 5 maj 2022 beslutade patientnämnden att begära in en kompletterande återföring av HSN avseende behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet (se bilaga 2).

Återföring

HSN har inkommit med bifogad kompletterande återföring och har i huvudsak framfört följande (se bilaga 3).

I föregående svar till patientnämnden beskrevs att HSN under år 2022 ska se över avtalsform och vårdutbud för att säkerställa vårdutbudet och förbättra tillgängligheten för personer med hyperhidros. Efter HSN:s yttrande över patientnämndens principärende har ytterligare utmaningar inom vårdområdet dermatologi och venerologi på Södersjukhuset tillkommit. I slutet av år 2021 kontaktades hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) av Södersjukhuset som beskrev allvarliga problem med att upprätthålla kompetens och bemanning för akutsjukhusets uppdrag inom dermatologi och venerologi. För att säkerställa vårdutbudet på kort och medellång sikt gjorde HSF, i dialog med vårdgivare, bedömningen att den enda lösningen givet den brådskande situationen var att överföra uppdraget till Karolinska Universitetssjukhuset. Besluten innebär att hyperhidrosvården initialt överförs till Karolinska

Universitetssjukhuset under tiden som en upphandling genomförs. Verksamhetsövergång är planerad till den 1 juni 2022.

Inför större organisatoriska förändringar inom vården analyseras risker och konsekvenser ur ett patientperspektiv. Vissa analyser dokumenteras särskilt och annars dokumenteras de genom skrivning i konsekvenser för patientsäkerhet i ärendet. I samband med besluten ovan, har hälso- och sjukvårdsförvaltningen i sitt tjänsteutlåtande till HSN bedömt konsekvenser för patientsäkerhet och jämlik och jämställd vård. Beslutet förväntas leda till förbättrad tillgängligheten och att personer med hyperhidros ska få komma till bedömning och behandling inom vårdgarantins gräns.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser positivt på att HSN nu vidtagit nödvändiga åtgärder för att säkerställa vårdutbudet på kort och medellång sikt, men vill samtidigt betona vikten av att snarast etablera en långsiktig och mer hållbar lösning för den aktuella patientgruppen.

Mot bakgrund av förvaltningens tidigare utredning i ärendet gällande den svåra situationen för den aktuella patientgruppen och med anledning av att det alltjämt inte finns någon långsiktig lösning på plats kommer förvaltningen noggrant bevaka ärendeutvecklingen på området och vid behov återigen lyfta frågan till HSN.

Patientnämndens fråga om behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet har besvarats. Svaret innebär att HSN menar att sådana analyser alltid görs i sådana situationer. Förvaltningen anser i och med återföringen från HSN att frågan nu får anses vara besvarad.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Att överföra uppdraget till Karolinska Universitetssjukhuset kan förväntas medföra positiva konsekvenser för patientsäkerheten på kort och medellång sikt

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De genomförda åtgärderna kan förväntas bidra till en mer jämlik vård på kort och medellång sikt.

Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

1. Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden. Återföringen godtas och ärendet avslutas.

2. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Södersjukhuset AB för kännedom.
3. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset för kännedom.

Steinunn Ásgeirsdóttir

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

1. PaN A2109-00141, 2021-11-23
2. PaN A2109-00141, 2022-04-05
3. Hälso- och sjukvårdsnämndens kompletterande yttrande till patientnämnden (HSN 2021-2592)

Region Stockholm
PATIENTNÄMNDENS FÖRVALTNING

Förvaltningsjurist Mathias Wallin

PaN 2021-11-23 P 7

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-10-29 PaN A2109-00141

Principärende

Situationen för patienter med hyperhidros

Ärendet

Under 2019 mottog patientnämndens förvaltning ett flertal anmälningar från patienter som lider av sjukdomen hyperhidros och som hade varit i kontakt med hyperhidrosmottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge (Karolinska). Av anmälningarna framgick bl.a. att mottagningen hade väldigt långa väntetider och att nya patienter som kontaktade mottagningen inte kunde tas emot. Mot den bakgrunden skickade patientnämndens förvaltning under hösten 2019 en skrivelse till hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) för att få klarhet i vart patienterna skulle vända sig för att kunna få hjälp.

I skriftliga svar till förvaltningen (se bilaga 1 och 2) uppgav HSF bl.a. att verksamheten vid årsskiftet 2019/20 skulle flyttas från Karolinska till Södersjukhuset. Patienter som var uppsatta på väntelista för behandling på Karolinska skulle automatiskt flyttas över till Södersjukhusets väntelista. Nya patienter hänvisades till att kontakta sin husläkare som fram till den 31 december 2019 kunde remittera patienter till Karolinska.

Från januari 2020 har förvaltningen mottagit sju anmälningar mot Södersjukhuset som rör brister i vården av patienter med hyperhidros. Bristerna handlar främst om mycket långa väntetider och utebliven vård.

Utredning

Patientnämndens förvaltning har i ett flertal av ärendena inhämtat yttranden från verksamhetscheferna vid hudkliniken på Södersjukhuset. Av yttrandena har bl.a. följande framkommit.

I yttrande från den 24 mars 2020 uppgav verksamhetschefen att när behandlingsansvaret flyttade från Karolinska till Södersjukhuset tog verksamheten också över väntelistan på över 300 patienter som inte hade kunnat behandlas på Karolinska på grund av restnotering av ett läkemedel och minskade resurser. På grund av omständigheterna med covid-19 hade verksamheten dessutom gjort helt uppehåll med alla behandlingar, eftersom personalen behövde bemanna andra avdelningar och verksamheten endast kunde ta emot patienter som kommer direkt från akuten. När verksamheten kunde återuppta behandlingarna var vid denna tidpunkt oklart och hon beklagade att hon inte kunde ge någon närmare information om när behandlingen kunde erbjudas.

I yttrande som inkom till förvaltningen den 12 december 2020 framförde verksamhetschefen att övertagande av uppdraget från Karolinska omfattade behandling av svår primär hyperhidros och inkluderade i första hand övertagande av patienter med pågående eller planerad start av behandling av händer eller händer tillsammans med axiller [armhålor] dvs. inte enbart axiller. Utöver detta kunde, i mån av resurser, nya patienter tas emot med remiss. Under året hade det dock skett en enorm tillströmning av patienter som tidigare behandlats på andra mottagningar och verksamheten hade just nu inte möjlighet att hjälpa dessa patienter inom rimlig tid. På grund av pandemin låg verksamheten i nuläget helt nere. När verksamheten kunde återupptas, förhoppningsvis under kommande år, skulle patienter som tidigare erhållit behandling på Karolinska prioriteras. Detta skulle innebära extremt långa väntetider för dessa patienter. På sikt hoppades verksamheten kunna erbjuda behandling även för nya patienter och då även patienter med besvär enbart från axiller.

I yttrande från 5 maj 2021 uppgav verksamhetschefen att verksamheten sedan starten av pandemin varit pausad eller genomförts i mycket begränsad omfattning. Det innebar att verksamheten hade en oerhört lång kö både till besök för bedömning och till behandling. På grund av de långa köerna kunde vårdgivaren inte lämna besked om när patienten kunde komma att bli kallad till ett besök.

I april 2021 uppmärksammade förvaltningen ansvarig avtalshandläggare på HSF om att Södersjukhuset på sin hemsida skrev att de inte tog emot remisser gällande patienter med hyperhidros. Informationen korrigerades därefter på Södersjukhusets hemsida.

Regelverk

Av 5 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, framgår att hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär bl.a. att vården ska vara av god kvalité, tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet samt vara lätt tillgänglig. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras (5 kap. 4 § HSL). Regionen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom regionen och planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem som omfattas av regionens ansvar för hälso- och sjukvård (7 kap. 2 § och 8 kap. 1 § HSL)

I 3 kap. 1 § patientsäkerhetslagen, PSL, anges att vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen upprätthålls. Vårdgivaren ska vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador. För åtgärder som inte kan vidtas omedelbart ska en tidsplan upprättas (3 kap. 2 § PSL). Med vårdskada avses lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården (1 kap. 5 § PSL).

Av förarbetena till PSL framgår att någon utredning eller behandling inte behöver ha påbörjats för att en vårdskada ska anses ha inträffat. En vårdskada kan t.ex. uppstå av den anledningen att en adekvat åtgärd inte har vidtagits och kan det kan handla om ett fysiskt eller psykiskt lidande till följd av att inte ha fått vård i rätt tid.[1]

Av 9 kap. 1 § HSL och 6 kap. 1 § hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) följer bl.a. att regionen ska erbjuda en vårdgaranti med en försäkran om att den enskilde får besöka den specialiserade vården inom 90 dagar från det att remiss utfärdats eller från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården. Om regionen inte uppfyller besöksgarantin inom den specialiserade vården ska regionen se till att patienten får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten (9 kap. 2 § HSL).

Av Region Stockholms beslutade styrdokument på Vårdgivarguiden framgår bl.a. följande gällande vårdgarantin. Verksamheter inom specialiserad vård som inte kan ta emot patienter inom vårdgarantins ska informera sin avtalshandläggare på HSF. Vårdgivaren är även skyldig att informera patienten om detta och hänvisa patienten till en annan vårdgivare med kortare väntetid eller till Region Stockholms Vårdgarantikansli.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen finner det allvarligt att många patienter med hyperhidros under så pass lång tid, såvitt förvaltningen kan bedöma utifrån den utredning som framgår av ärendet, inte erbjudits nödvändig vård och behandling. Flertalet patienter som varit i kontakt med förvaltningen uttrycker en stor uppgivenhet inför sin situation och beskriver att det helt enkelt inte finns någonstans att vända sig för att få hjälp med sina besvär.

Patienternas beskrivningar av deras svåra situation bekräftas av verksamhetscheferna på Södersjukhuset som i sina yttranden till förvaltningen bl.a. beskrivit att verksamheten har ”*extremt långa väntetider*” och att de ”*på sikt hoppades kunna erbjuda behandling även till nya patienter..*”.

Förvaltningen är väl medveten om att pandemin har tagit mycket stora resurser i anspråk och påverkat vården i stort för många patienter i regionen vad gäller bl.a. väntetider i vården. När det gäller vården för personer med hyperhidros visar utredningen emellertid att regionen redan innan pandemin slog till hade det svårt att tillgodose vårdbehoven för dessa patienter, som då vårdades vid Karolinska.

Mot bakgrund av patienternas beskrivningar av sin allvarliga vårdsituation och med beaktande av vad som framkommer i inkomna svar från Södersjukhuset anser förvaltningen att det är av stor vikt att situationen för

[1] Proposition Patientsäkerhet och tillsyn 2009/10:210 s. 190 f.

patienter med hyperhidros uppmärksammas och utreds närmare av regionen. Ärendet bör därför hanteras som ett principärende.

Förvaltningen finner det därför angeläget att hälso- och sjukvårdsnämnden inkommer med en redogörelse av hur vården i nuläget är organiserad och dimensionerad för att kunna möta de stora vårdbehov som finns hos denna patientgrupp. Förvaltningen önskar särskilt svar på vilka förbättringsåtgärder som nämnden avser att vidta för att framöver säkerställa att personer med hyperhidros tillgodoses en god och säker vård.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en förbättrad vårdsituation för personer med hyperhidros och bättre följsamhet till den författning som reglerar hälso- och sjukvården och därmed medföra positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en mer jämlik vård.

Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

1. Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att gällande regelverk efterlevs gällande tillgång till god och säker vård samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 15 februari 2021.
2. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till styrelsen för Södersjukhuset.
3. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till anmälarna i de ärenden där förvaltningen begärt in yttranden från vården.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

1. Svar från HSF 2019-10-22 (HSN 2019–1861)
2. Svar från HSF 2019-11-25 (HSN 2019–1861)

Region Stockholm
PATIENTNÄMNDENS FÖRVALTNING

Förvaltningsjurist Mathias Wallin

PaN 2022-04-05 P 6

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-03-24 PaN A2109-00141

Kompletterande återföring i principärende

Situationen för patienter med hyperhidros

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 23 november 2021 ett principärende rörande situationen för patienter med hyperhidros och beslutade att begära återföring i ärendet av hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) senast den 15 februari 2022 (se bilaga 1).

Med bakgrund av patienternas beskrivningar av sin allvarliga vårdsituation och med beaktande av vad som framkommit i inkomna yttranden från Södersjukhuset ansåg förvaltningen att det var av stor vikt att situationen för patienter med hyperhidros uppmärksammades och utreddes närmare av regionen.

Patientnämnden beslutade därför att begära skriftlig återföring från hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) avseende åtgärder för att säkerställa att gällande regelverk efterlevs gällande tillgång till god och säker vård samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 15 februari 2022.

I ett tilläggsbeslut som framgår av bifogat protokollsutdrag (se bilaga 2) framförde nämnden även följande: ”Patientnämndens uppfattning är att det är angeläget att före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården noggrant beakta de konsekvenser som kan uppkomma för berörda patienter. Nämnden efterfrågar därför återföring om hälso- och sjukvårdsnämndens syn på behovet av en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet i sådana situationer”. Nämnden begärde således återföring från HSN även avseende de frågeställningar som framgick av tilläggsbeslutet.

Återföring

HSN har inkommit med bifogad återföring och har i huvudsak framfört följande (se bilaga 3). Under år 2020 och 2021 har regionen upprepade gånger beslutat att pausa elektiv vård på grund av pågående pandemi. Pandemin har påverkat och påverkar hyperhidrosvården på Södersjukhuset. Väntetiden för patienter som övertagits från Karolinska Huddinge samt för nya remisser har förlängts.

HSN delar uppfattningen att tillgängligheten till hyperhidrosvården idag är otillfredsställande, bland annat till följd av pandemins påverkan. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) för en kontinuerlig dialog med Södersjukhuset om kösituationen. Det finns inte några produktionsrelaterade begränsningar i Södersjukhusets avtal, men kapaciteteten att omhänderta patientgruppen har varit kraftigt påverkade under de senaste två åren. HSF har för avsikt att under 2022 se över avtalsform och uppdrag för att säkerställa vårdutbudet och förbättra tillgängligheten för personer med hyperhidros.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltning bedömer att de åtgärder som redovisats i återföringen kan bidra till en förbättrad vårdsituation för patienter med hyperhidros.

Förvaltningen ser positivt på att HSF för en kontinuerlig dialog med Södersjukhuset om kösituationen, men vill understryka vikten av att berörda patienter får ta del av för dem relevant och viktig information. Många patienter har i ärenden som anmälts till patientnämnden beskrivit att information om bl.a. förväntat kötid har varit mycket bristfällig och i vissa fall uteblivit helt.

Förvaltningen kommer att fortsatt bevaka ärendeutvecklingen på området och vid behov återigen lyfta frågan till HSN.

HSN uppger i sitt svar att beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten och för jämlik och jämställd vård. Förvaltningen ställer sig frågande till detta och anser att de redovisade åtgärderna kan förväntas bidra till en ökad patientsäkerhet och mer jämlik vård.

Förvaltningen saknar ett svar på patientnämndens fråga hur HSN ser på behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet och begär därför en kompletterande skriftlig återföring i denna del.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en förbättrad vårdsituation för patienter med hyperhidros samt bättre följsamhet till den författning som reglerar hälso- och sjukvården och därmed medföra positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en mer jämlik vård.

Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

1. Ärendets tjänsteutlåtande översänds till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär kompletterande skriftlig återföring avseende behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet senast den 30 maj 2022.
2. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Södersjukhuset AB för kännedom.
3. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till anmälarna i de ärenden där förvaltningen begärt in yttrande från vården.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

1. PaN A2109-00141
2. Patientnämndens protokollsutdrag § 7, 2021-11-23
3. Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande till patientnämnden (HSN 2021–2592)

Region Stockholm

24
Komplettering av yttrande till Patientnämndens principärende gällande situationen för patienter med hyperhidros
HSN 2021-2592

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Specialiserad vård.
Sofia Petersson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-06-01

HSN 2021-2592

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Komplettering av yttrande till Patientnämndens principärende gällande situationen för patienter med hyperhidros

Ärendebeskrivning

Patientnämnden har inkommit med en begäran om komplettering till tidigare patientnämndsärende (PaN A2109-00141) avseende behovet av att före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet gällande hyperhidrosvården.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Protokollsutdrag från patientnämnden PaN A2109-00141

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande antas som nämndens yttrande och överlämnas till patientnämnden.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 15 februari 2022 återkopplat till patientnämnden med en redogörelse av hur hyperhidrosvården i nuläget är organiserad och dimensionerad för att möta vårdbehovet, samt vilka förbättringsåtgärder hälso- och sjukvårdsnämnden avser vidta framöver för att säkerställa att personer med hyperhidros tillgodoses en god och säker vård. Därefter har patientnämnden inkommit med en begäran om komplettering avseende behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet.

Överväganden
I föregående svar till patientnämnden beskrevs att hälso- och sjukvårdsnämnden under år 2022 ska se över avtalsform och vårdutbud för att säkerställa vårdutbudet och förbättra tillgängligheten för personer med hyperhidros. Efter hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande över patientnämndens principärende har ytterligare utmaningar inom vårdområdet dermatologi och venerologi på Södersjukhuset tillkommit. I slutet av år 2021 kontaktades hälso- och sjukvårdsförvaltningen av Södersjukhuset som beskrev allvarliga problem med att upprätthålla kompetens och bemanning för akutsjukhusets uppdrag inom dermatologi och venerologi. För att säkerställa vårdutbudet på kort och medellång sikt gjorde hälso- och sjukvårdsförvaltningen, i dialog med vårdgivare, bedömningen att den enda lösningen givet den brådskande situationen var att överföra uppdraget till Karolinska Universitetssjukhuset. Omfattning av förändringen beslutades av hälso- och sjukvårdsnämnden den 5 april 2022 (HSN 2022-0319 och HSN 2022-0320). Besluten innebär att hyperhidrosvården initialt överförs till Karolinska Universitetssjukhuset undertiden som en upphandling genomförs. Verksamhetsövergång är planerad till den 1 juni 2022.

Inför större organisatoriska förändringar inom vården analyseras risker och konsekvenser ur ett patientperspektiv. Vissa analyser dokumenteras särskilt och annars dokumenteras de genom skrivning i *konsekvenser för patientsäkerhet* i ärendet. I samband med besluten ovan, har hälso- och sjukvårdsförvaltningen i sitt tjänsteutlåtande till hälso- och sjukvårdsnämnden bedömt konsekvenser för patientsäkerhet och jämlik och jämställd vård. Beslutet förväntas leda till förbättrad tillgängligheten och att personer med hyperhidros ska få komma till bedömning och behandling inom vårdgarantins gräns.

Vad gäller konsekvenser för patientsäkerhet och jämlik och jämställd vård som beskrivs i hälso- och sjukvårdens yttrande (HSN 2021-2592) så medför yttrandet i sig inga faktiska beslut eller åtgärder inom vårdområdet, varför konsekvenser för patientsäkerhet och jämlik vård bedömts vara oförändrade.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet förväntas inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Beslutet förväntas inte medföra några konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet förväntas inte medföra några konsekvenser för den jämlika och jämställda vården.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas inte medföra några konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet förväntas inte medföra några administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Patientnämnden

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-06-01

Region Stockholm
PATIENTNÄMNDENS FÖRVALTNING

Förvaltningsjurist Mathias Wallin

PaN 2022-04-05 P 6

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-03-24 PaN A2109-00141

Kompletterande återföring i principärende

Situationen för patienter med hyperhidros

Ärendet

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 23 november 2021 ett principärende rörande situationen för patienter med hyperhidros och beslutade att begära återföring i ärendet av hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) senast den 15 februari 2022 (se bilaga 1).

Med bakgrund av patienternas beskrivningar av sin allvarliga vårdsituation och med beaktande av vad som framkommit i inkomna yttranden från Södersjukhuset ansåg förvaltningen att det var av stor vikt att situationen för patienter med hyperhidros uppmärksammades och utreddes närmare av regionen.

Patientnämnden beslutade därför att begära skriftlig återföring från hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) avseende åtgärder för att säkerställa att gällande regelverk efterlevs gällande tillgång till god och säker vård samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 15 februari 2022.

I ett tilläggsbeslut som framgår av bifogat protokollsutdrag (se bilaga 2) framförde nämnden även följande: ”Patientnämndens uppfattning är att det är angeläget att före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården noggrant beakta de konsekvenser som kan uppkomma för berörda patienter. Nämnden efterfrågar därför återföring om hälso- och sjukvårdsnämndens syn på behovet av en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet i sådana situationer”. Nämnden begärde således återföring från HSN även avseende de frågeställningar som framgick av tilläggsbeslutet.

Återföring

HSN har inkommit med bifogad återföring och har i huvudsak framfört följande (se bilaga 3). Under år 2020 och 2021 har regionen upprepade gånger beslutat att pausa elektiv vård på grund av pågående pandemi. Pandemin har påverkat och påverkar hyperhidrosvården på Södersjukhuset. Väntetiden för patienter som övertagits från Karolinska Huddinge samt för nya remisser har förlängts.

HSN delar uppfattningen att tillgängligheten till hyperhidrosvården idag är otillfredsställande, bland annat till följd av pandemins påverkan. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) för en kontinuerlig dialog med Södersjukhuset om kösituationen. Det finns inte några produktionsrelaterade begränsningar i Södersjukhusets avtal, men kapaciteteten att omhänderta patientgruppen har varit kraftigt påverkade under de senaste två åren. HSF har för avsikt att under 2022 se över avtalsform och uppdrag för att säkerställa vårdutbudet och förbättra tillgängligheten för personer med hyperhidros.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltning bedömer att de åtgärder som redovisats i återföringen kan bidra till en förbättrad vårdsituation för patienter med hyperhidros.

Förvaltningen ser positivt på att HSF för en kontinuerlig dialog med Södersjukhuset om kösituationen, men vill understryka vikten av att berörda patienter får ta del av för dem relevant och viktig information. Många patienter har i ärenden som anmälts till patientnämnden beskrivit att information om bl.a. förväntat kötid har varit mycket bristfällig och i vissa fall uteblivit helt.

Förvaltningen kommer att fortsatt bevaka ärendeutvecklingen på området och vid behov återigen lyfta frågan till HSN.

HSN uppger i sitt svar att beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten och för jämlik och jämställd vård. Förvaltningen ställer sig frågande till detta och anser att de redovisade åtgärderna kan förväntas bidra till en ökad patientsäkerhet och mer jämlik vård.

Förvaltningen saknar ett svar på patientnämndens fråga hur HSN ser på behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet och begär därför en kompletterande skriftlig återföring i denna del.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en förbättrad vårdsituation för patienter med hyperhidros samt bättre följsamhet till den författning som reglerar hälso- och sjukvården och därmed medföra positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en mer jämlik vård.

Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

1. Ärendets tjänsteutlåtande översänds till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär kompletterande skriftlig återföring avseende behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet senast den 30 maj 2022.
2. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Södersjukhuset AB för kännedom.
3. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till anmälarna i de ärenden där förvaltningen begärt in yttrande från vården.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

1. PaN A2109-00141
2. Patientnämndens protokollsutdrag § 7, 2021-11-23
3. Hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande till patientnämnden (HSN 2021–2592)

Region Stockholm
PATIENTNÄMNDENS FÖRVALTNING

Förvaltningsjurist Mathias Wallin

PaN 2021-11-23 P 7

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-10-29 PaN A2109-00141

Principärende

Situationen för patienter med hyperhidros

Ärendet

Under 2019 mottog patientnämndens förvaltning ett flertal anmälningar från patienter som lider av sjukdomen hyperhidros och som hade varit i kontakt med hyperhidrosmottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge (Karolinska). Av anmälningarna framgick bl.a. att mottagningen hade väldigt långa väntetider och att nya patienter som kontaktade mottagningen inte kunde tas emot. Mot den bakgrunden skickade patientnämndens förvaltning under hösten 2019 en skrivelse till hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) för att få klarhet i vart patienterna skulle vända sig för att kunna få hjälp.

I skriftliga svar till förvaltningen (se bilaga 1 och 2) uppgav HSF bl.a. att verksamheten vid årsskiftet 2019/20 skulle flyttas från Karolinska till Södersjukhuset. Patienter som var uppsatta på väntelista för behandling på Karolinska skulle automatiskt flyttas över till Södersjukhusets väntelista. Nya patienter hänvisades till att kontakta sin husläkare som fram till den 31 december 2019 kunde remittera patienter till Karolinska.

Från januari 2020 har förvaltningen mottagit sju anmälningar mot Södersjukhuset som rör brister i vården av patienter med hyperhidros. Bristerna handlar främst om mycket långa väntetider och utebliven vård.

Utredning

Patientnämndens förvaltning har i ett flertal av ärendena inhämtat yttranden från verksamhetscheferna vid hudkliniken på Södersjukhuset. Av yttrandena har bl.a. följande framkommit.

I yttrande från den 24 mars 2020 uppgav verksamhetschefen att när behandlingsansvaret flyttade från Karolinska till Södersjukhuset tog verksamheten också över väntelistan på över 300 patienter som inte hade kunnat behandlas på Karolinska på grund av restnotering av ett läkemedel och minskade resurser. På grund av omständigheterna med covid-19 hade verksamheten dessutom gjort helt uppehåll med alla behandlingar, eftersom personalen behövde bemanna andra avdelningar och verksamheten endast kunde ta emot patienter som kommer direkt från akuten. När verksamheten kunde återuppta behandlingarna var vid denna tidpunkt oklart och hon beklagade att hon inte kunde ge någon närmare information om när behandlingen kunde erbjudas.

I yttrande som inkom till förvaltningen den 12 december 2020 framförde verksamhetschefen att övertagande av uppdraget från Karolinska omfattade behandling av svår primär hyperhidros och inkluderade i första hand övertagande av patienter med pågående eller planerad start av behandling av händer eller händer tillsammans med axiller [armhålor] dvs. inte enbart axiller. Utöver detta kunde, i mån av resurser, nya patienter tas emot med remiss. Under året hade det dock skett en enorm tillströmning av patienter som tidigare behandlats på andra mottagningar och verksamheten hade just nu inte möjlighet att hjälpa dessa patienter inom rimlig tid. På grund av pandemin låg verksamheten i nuläget helt nere. När verksamheten kunde återupptas, förhoppningsvis under kommande år, skulle patienter som tidigare erhållit behandling på Karolinska prioriteras. Detta skulle innebära extremt långa väntetider för dessa patienter. På sikt hoppades verksamheten kunna erbjuda behandling även för nya patienter och då även patienter med besvär enbart från axiller.

I yttrande från 5 maj 2021 uppgav verksamhetschefen att verksamheten sedan starten av pandemin varit pausad eller genomförts i mycket begränsad omfattning. Det innebar att verksamheten hade en oerhört lång kö både till besök för bedömning och till behandling. På grund av de långa köerna kunde vårdgivaren inte lämna besked om när patienten kunde komma att bli kallad till ett besök.

I april 2021 uppmärksammade förvaltningen ansvarig avtalshandläggare på HSF om att Södersjukhuset på sin hemsida skrev att de inte tog emot remisser gällande patienter med hyperhidros. Informationen korrigerades därefter på Södersjukhusets hemsida.

Regelverk

Av 5 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, framgår att hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär bl.a. att vården ska vara av god kvalité, tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet samt vara lätt tillgänglig. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras (5 kap. 4 § HSL). Regionen ska erbjuda en god hälso- och sjukvård åt den som är bosatt inom regionen och planera sin hälso- och sjukvård med utgångspunkt i behovet av vård hos dem som omfattas av regionens ansvar för hälso- och sjukvård (7 kap. 2 § och 8 kap. 1 § HSL)

I 3 kap. 1 § patientsäkerhetslagen, PSL, anges att vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kravet på god vård i hälso- och sjukvårdslagen upprätthålls. Vårdgivaren ska vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador. För åtgärder som inte kan vidtas omedelbart ska en tidsplan upprättas (3 kap. 2 § PSL). Med vårdskada avses lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården (1 kap. 5 § PSL).

Av förarbetena till PSL framgår att någon utredning eller behandling inte behöver ha påbörjats för att en vårdskada ska anses ha inträffat. En vårdskada kan t.ex. uppstå av den anledningen att en adekvat åtgärd inte har vidtagits och kan det kan handla om ett fysiskt eller psykiskt lidande till följd av att inte ha fått vård i rätt tid.[1]

Av 9 kap. 1 § HSL och 6 kap. 1 § hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) följer bl.a. att regionen ska erbjuda en vårdgaranti med en försäkran om att den enskilde får besöka den specialiserade vården inom 90 dagar från det att remiss utfärdats eller från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården. Om regionen inte uppfyller besöksgarantin inom den specialiserade vården ska regionen se till att patienten får vård hos en annan vårdgivare utan extra kostnad för patienten (9 kap. 2 § HSL).

Av Region Stockholms beslutade styrdokument på Vårdgivarguiden framgår bl.a. följande gällande vårdgarantin. Verksamheter inom specialiserad vård som inte kan ta emot patienter inom vårdgarantins ska informera sin avtalshandläggare på HSF. Vårdgivaren är även skyldig att informera patienten om detta och hänvisa patienten till en annan vårdgivare med kortare väntetid eller till Region Stockholms Vårdgarantikansli.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen finner det allvarligt att många patienter med hyperhidros under så pass lång tid, såvitt förvaltningen kan bedöma utifrån den utredning som framgår av ärendet, inte erbjudits nödvändig vård och behandling. Flertalet patienter som varit i kontakt med förvaltningen uttrycker en stor uppgivenhet inför sin situation och beskriver att det helt enkelt inte finns någonstans att vända sig för att få hjälp med sina besvär.

Patienternas beskrivningar av deras svåra situation bekräftas av verksamhetscheferna på Södersjukhuset som i sina yttranden till förvaltningen bl.a. beskrivit att verksamheten har ”*extremt långa väntetider*” och att de ”*på sikt hoppades kunna erbjuda behandling även till nya patienter..*”.

Förvaltningen är väl medveten om att pandemin har tagit mycket stora resurser i anspråk och påverkat vården i stort för många patienter i regionen vad gäller bl.a. väntetider i vården. När det gäller vården för personer med hyperhidros visar utredningen emellertid att regionen redan innan pandemin slog till hade det svårt att tillgodose vårdbehoven för dessa patienter, som då vårdades vid Karolinska.

Mot bakgrund av patienternas beskrivningar av sin allvarliga vårdsituation och med beaktande av vad som framkommer i inkomna svar från Södersjukhuset anser förvaltningen att det är av stor vikt att situationen för

[1] Proposition Patientsäkerhet och tillsyn 2009/10:210 s. 190 f.

patienter med hyperhidros uppmärksammas och utreds närmare av regionen. Ärendet bör därför hanteras som ett principärende.

Förvaltningen finner det därför angeläget att hälso- och sjukvårdsnämnden inkommer med en redogörelse av hur vården i nuläget är organiserad och dimensionerad för att kunna möta de stora vårdbehov som finns hos denna patientgrupp. Förvaltningen önskar särskilt svar på vilka förbättringsåtgärder som nämnden avser att vidta för att framöver säkerställa att personer med hyperhidros tillgodoses en god och säker vård.

Konsekvenser för patientsäkerhet

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en förbättrad vårdsituation för personer med hyperhidros och bättre följsamhet till den författning som reglerar hälso- och sjukvården och därmed medföra positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

De föreslagna åtgärderna förväntas bidra till en mer jämlik vård.

Miljökonsekvenser

De föreslagna åtgärderna förväntas inte medföra några miljökonsekvenser.

Förslag till beslut

Patientnämndens förvaltning föreslår att patientnämnden beslutar följande.

1. Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att gällande regelverk efterlevs gällande tillgång till god och säker vård samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 15 februari 2021.
2. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till styrelsen för Södersjukhuset.
3. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till anmälarna i de ärenden där förvaltningen begärt in yttranden från vården.

Steinunn Ásgeirsdóttir
Förvaltningschef

Bilagor

1. Svar från HSF 2019-10-22 (HSN 2019–1861)
2. Svar från HSF 2019-11-25 (HSN 2019–1861)

§ 7

Principärende – Situationen för patienter med hyperhidros

PaN A2109-00141

Ärendebeskrivning

Under 2019 mottog patientnämndens förvaltning ett flertal anmälningar från patienter som lider av sjukdomen hyperhidros och som hade varit i kontakt med hyperhidrosmottagningen på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge (Karolinska). Av anmälningarna framgick bl.a. att mottagningen hade väldigt långa väntetider och att nya patienter som kontaktade mottagningen inte kunde tas emot. I skriftliga svar till förvaltningen uppgav HSF bl.a. att verksamheten vid årsskiftet 2019/20 skulle flyttas från Karolinska till Södersjukhuset. Från januari 2020 har förvaltningen mottagit sju anmälningar mot Södersjukhuset som rör brister i vården av patienter med hyperhidros. Bristerna handlar främst om mycket långa väntetider och utebliven vård.

Mot bakgrund av patienternas beskrivningar av sin allvarliga vårdsituation och med beaktande av vad som framkommer i inkomna svar från Södersjukhuset anser förvaltningen att det är av stor vikt att situationen för patienter med hyperhidros uppmärksammas och utreds närmare av regionen. Ärendet bör därför hanteras som ett principärende.

Förvaltningen finner det därför angeläget att hälso- och sjukvårdsnämnden inkommer med en redogörelse av hur vården i nuläget är organiserad och dimensionerad för att kunna möta de stora vårdbehov som finns hos denna patientgrupp. Förvaltningen önskar särskilt svar på vilka förbättringsåtgärder som nämnden avser att vidta för att framöver säkerställa att personer med hyperhidros tillgodoses en god och säker vård.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2021-10-29.
Bilaga 1–2 till tjänsteutlåtandet.

Yrkande

Ordföranden Pia Helleday (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Pia Helleday (M), Christina Enocson-Mårtensson (S) och Lars Harms- Ringdahl (MP) yrkar om ett tilläggsbeslut lydande: ”Patientnämndens uppfattning är att det är angeläget att före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården noggrant beakta de konsekvenser som kan uppkomma för berörda patienter. Nämnden efterfrågar därför återföring om hälso- och sjukvårdsnämndens syn på behovet av en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet i sådana situationer.”

Propositionsordning

Ordföranden frågar därefter om patientnämnden beslutar enligt tilläggsyrkandet och finner att så är fallet.

Beslut

Patientnämnden beslutar

1. Ärendets tjänsteutlåtande skickas till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär skriftlig återföring avseende åtgärder för att säkerställa att gällande regelverk efterlevs gällande tillgång till god och säker vård samt eventuella genomförda och planerade förbättringsåtgärder och effekterna av dessa senast den 15 februari 2021.

2. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till styrelsen för Södersjukhuset.
3. Ärendets tjänsteutlåtande skickas för kännedom till anmälarna i de ärenden där förvaltningen begärt in yttranden från vården.
4. Begära återföring av HSN om nämndens syn på behovet av en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet i sådana situationer.

Expediering
Södersjukhuset
HSN
Akten

Region Stockholm

16

Yttrande till patientnämnden i principärendet gällande situationen för patienter med hyperhidros

HSN 2021-2592

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Sofia Petersson

HSN 2021-2592

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande till patientnämnden i principärendet gällande situationen för patienter med hyperhidros

Ärendebeskrivning

Patientnämnden har sedan 2019 mottagit flertal anmälningar från patienter som lider av sjukdomen hyperhidros. Patientnämnden har därför inkommit med en begäran till hälso- och sjukvårdsnämnden att inkomma med en redogörelse av hur vården i nuläget är organiserad och dimensionerad för att möta vårdbehovet, samt vilka förbättringsåtgärder hälso- och sjukvårdsnämnden avser vidta framöver för att säkerställa att personer med hyperhidros tillgodoses en god och säker vård.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Protokollsutdrag från patientnämnden PaN A2109-00141

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande antas som nämndens yttrande och överlämnas till patientnämnden.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Hyperhidros är ett tillstånd med besvärande svettningar. I majoriteten av fall kan behandling ske i form av egenvård. Behandling kan även ske inom husläkaruppdraget och i vissa fall kan en remiss till specialistvård krävas. De kroppsdelar som behandlas inom den regionfinansierade vården är handflator, i enlighet med svensk dermatologisk förenings riktlinjer och primärvårdens kunskapsstöd Viss.nu. Om en patient som uppfyller

kriterierna för behandling av handflator även samtidigt har problem med armhålor så kan även dessa behandlas.

Personer med hyperhidros i behov av regionfinansierad behandling erbjöds vård fram till årsskiftet 2019/20 av Karolinska Huddinge, därefter övertog Södersjukhuset uppdraget efter beslut i regionfullmäktige (RS 2019-0960).

Södersjukhusets uppdrag regleras sedan den 1 januari 2020 inom ramen för ingånget vårdavtal mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och Södersjukhuset AB. I regionen är Södersjukhuset ensamutförare av behandling av hyperhidros, vilket innebär att det inte finns någon annan vårdgivare som har avtal för att bedriva denna vård. Södersjukhusets uppdrag är att ansvara för bedömning och behandling av individer som uppfyller de kriterier som finns för botumlinumtoxinbehandling.

Överväganden
Under år 2020 och år 2021 har regionen upprepade gånger beslutat att pausa elektiv vård. Bakgrunden till beslutet är pågående pandemi och behovet av att vårdgivare skulle prioritera den akuta vården och de patienterna med störst medicinskt behov. Även i de perioder som den elektiva vården inte har pausats har alla akutsjukhus behövt prioritera patienter med störts medicinskt behov, patienter med mindre akuta vårdbehov har därmed behövt vänta.

Ovanstående har påverkat och påverkar hyperhidrosvården på Södersjukhuset, och väntetiden både för de patienter som övertagits från Karolinska Huddinge samt för nya remisser har förlängts. Därtill har pandemin medfört en ökad sjukfrånvaro, vilket har inverkat negativt på kapaciteten inom bland annat hyperhidrosvården.

Hälso- och sjukvårdsnämnden delar uppfattningen att tillgängligheten till hyperhidrosvården idag är otillfredsställande, bland annat till följd av pandemins påverkan. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen för en kontinuerlig dialog med Södersjukhuset om kösituationen. Det finns inte några produktionsrelaterade begränsningar i Södersjukhusets avtal, men kapaciteten att omhänderta patientgruppen har varit kraftigt påverkade under senaste två åren. Förvaltningen har för avsikt att under år 2022 se över avtalsform och uppdrag för att säkerställa vårdutbudet och förbättra tillgängligheten för personer med hyperhidros.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för den jämlika och jämställda vården.

Miljökonsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Beslutet förväntas få oförändrade administrativa konsekvenser.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Patientnämnden

§ 6

Kompletterande återföring i principärende – Situationen för patienter med hyperhidros

PaN A2109-000141

Ärendebeskrivning

Patientnämnden behandlade vid sammanträde den 23 november 2021 ett principärende rörande situationen för patienter med hyperhidros och beslutade att begära återföring i ärendet av hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) senast den 15 februari 2022. Med bakgrund av patienternas beskrivningar av sin allvarliga vårdsituation och med beaktande av vad som framkommit i inkomna yttranden från Södersjukhuset ansåg förvaltningen att det var av stor vikt att situationen för patienter med hyperhidros uppmärksammades och utreddes närmare av regionen.

Av inkommen återföring framgår bl.a. att HSN delar uppfattningen att tillgängligheten till hyperhidrosvården idag är otillfredsställande, bland annat till följd av pandemins påverkan. Vidare framfördes att hälso- och sjukvårdsförvaltningen har för avsikt att under 2022 se över avtalsform och uppdrag för att säkerställa vårdutbudet och förbättra tillgängligheten för personer med hyperhidros.

Förvaltning bedömer att de åtgärder som redovisats i återföringen kan bidra till en förbättrad vårdsituation för patienter med hyperhidros. Förvaltningen saknar dock ett svar på patientnämndens fråga hur HSN ser på behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet och begär därför en kompletterande skriftlig återföring i denna del.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2022-03-24.
Bilagor 1–3 till tjänsteutlåtandet.

Yrkande

Ordföranden Pia Helleday (M) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Patientnämnden beslutar

1. Ärendets tjänsteutlåtande översänds till hälso- och sjukvårdsnämnden och patientnämnden begär kompletterande skriftlig återföring avseende behovet av att, före beslut om större organisatoriska förändringar inom vården, upprätta en dokumenterad risk- och konsekvensanalys som särskilt beaktar patientperspektivet senast den 30 maj 2022.
2. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till styrelsen för Södersjukhuset AB för kännedom.
3. Ärendets tjänsteutlåtande och inkommen återföring skickas till anmälarna i de ärenden där förvaltningen begärt in yttrande från vården.

Expediering

HSN
Södersjukhuset
Akten